

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการ 7's แมคกินซี ที่มีผลต่อการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการจัดการ 7's แมคกินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการ 7's แมคกินซีที่มีผลต่อการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการค้า ในตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 262 คน โดยการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการจัดการ 7's แมคกินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านโครงสร้าง ด้านกลยุทธ์ด้านระบบ ด้านรูปแบบ ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ด้านทักษะ และด้านค่านิยมร่วม วิเคราะห์ระดับการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย และด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จากค่าสถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการ 7's แมคกินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคามกับการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีที่มีผลต่อการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ รูปแบบ ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.59$) ด้านโครงสร้าง ($\bar{X} = 3.57$) ด้านระบบ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านค่านิยมร่วม ($\bar{X} = 3.56$) และด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

1.1 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดรับผิดชอบ กำกับ ดูแล คຸ້ມครองผู้บริ โภค และให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย ความปลอดภัยแก่ ผู้ประกอบการ และประชาชน ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาได้แก่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.69$) และผู้ประกอบการค้าจำหน่ายสินค้าที่สดมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการสื่อสารความรู้ให้กับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ($\bar{X} = 3.64$) และมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

1.3 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คณะกรรมการมีการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่ง และความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาลให้ความรู้ด้านความสะอาด ด้าน

อนามัยและด้านการบริการแก่ผู้ประกอบการในการใช้ชีวิตประจำวันในตลาดสด ($\bar{X} = 3.65$) และเจ้าหน้าที่เทศบาลมีการแบ่งงานตามทักษะสายงานอาชีพ ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

1.4 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านโครงสร้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โครงสร้างอาคารและพื้นที่ตลาดมีความมั่นคงแข็งแรง ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาได้แก่ ทางเดินมีความกว้างเพียงพอ สะดวก ($\bar{X} = 3.68$) และวัสดุที่ใช้ทำแผงขายสินค้าทำความสะอาดง่ายและไม่เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์พาหนะนำโรค ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

1.5 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดตั้งระบบการทำงานที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมาได้แก่ มีความสามัคคีกันในการทำงาน ($\bar{X} = 3.63$) และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

1.6 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านค่านิยมร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีถึงขยะประจำตลาดสด ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาได้แก่ ราคาสินค้าที่จำหน่ายยุติธรรม ($\bar{X} = 3.60$) และมีการประชุมประจำเดือน ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

1.7 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตลาดสดที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่แก้ไขปัญหาคิดเร็วทันใจ ($\bar{X} = 3.59$) และจัดให้มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในด้านการจราจร ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการคุ้มครอง

ผู้บริโภค ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาได้แก่ ด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.86$) และ ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

2.1 การเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีเครื่องชั่งกลางเพียงพอในตลาดสด ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาได้แก่ มีสถานที่ที่ก่อกองแสดงความคิดเห็น รับร้องเรียนปัญหา ($\bar{X} = 3.98$) และมีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

2.2 การเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทำความสะอาดแผงและพื้นบริเวณรอบ ๆ แผง หลังขายเสร็จ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาได้แก่ มีการจัดการดูแลและควบคุมบริเวณแผง ทางเดินถนนที่ตั้งรองรับขยะมูลฝอย ให้มีความสะอาด ($\bar{X} = 3.89$) และมีการคัดขยะมูลฝอยและบ่อดักไขมันก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

2.3 การเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการแนะนำ ให้ความรู้ผู้ประกอบการประชาชน ในการเลือกซื้ออาหาร และความปลอดภัยในอาหาร ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติของผู้ประกอบการค้าและผู้ช่วยผู้ประกอบการ ขายสินค้าถูกสุขลักษณะในการปรุงประกอบ และจำหน่ายอาหาร ($\bar{X} = 3.87$) และจัดให้มีการบำรุงรักษาโครงสร้างต่าง ๆ ภายในตลาดสดให้อยู่ในสภาพที่ใช้งาน ได้อย่างปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีข์ของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคามกับการเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูง ($r_{xy} = 0.650$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีข์ของตลาดสดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างสูงกับการเป็นตลาดสดน่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติของตัวแปรพยากรณ์การเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัว ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านโครงสร้าง (x_1) ด้านกลยุทธ์ (x_2) ด้านระบบ (x_3) ด้านรูปแบบ (x_4) ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน (x_5) ด้านทักษะ (x_6) และด้านค่านิยมร่วม (x_7) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .114, .365, .171, 1.219, -.525, .378 และ 1.388 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .024, .087, .040, .319, -.089, .089 และ .447 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .751 มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ .564 หรือร้อยละ 56.40 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ .552 และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.977

3.2 ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านค่านิยมร่วม (x_7) และด้านรูปแบบ (x_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.592 และ 1.316 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .512 และ .345 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .751 มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ .564 หรือร้อยละ 56.40 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ .552 และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.977

4. ข้อเสนอแนะผู้ประกอบการค้าในตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เรียงตามลำดับความถี่ได้ ดังนี้ ผู้ประกอบการค้าควรจำหน่ายสินค้าตามราคาขึ้นลงของท้องตลาดทั่วไป มีระดับ (ความถี่ 7) สินค้าที่วางจำหน่าย ควรติดป้ายราคาไว้ชัดเจน เพื่อให้ลูกค้าพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อ มีระดับ (ความถี่ 5) ผู้ประกอบการค้าควรจัดวางของ/อาหาร ให้เป็นระเบียบ ไม่เกะกะ รกรุงรัง และกีดขวางทางเดิน มีระดับ (ความถี่ 4) ในตลาดสดควรมีจุดบริการตราชั่งกลางไว้เปรียบเทียบกับตราชั่งของพ่อค้าแม่ค้า มีระดับ (ความถี่ 4) แผงจำหน่ายอาหารในตลาดสด ควรวางอาหารสูงจากพื้นพอที่จะป้องกันสิ่งสกปรกปนเปื้อนกับอาหาร มีระดับ(ความถี่ 3) และผู้ประกอบการค้าในตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคามควรเข้าร่วมกิจกรรมกับเทศบาล โดยการช่วยล้างตลาดสดให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง มีระดับ(ความถี่ 2)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่พบในครั้งนี้ มีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรูปแบบ ด้านกลยุทธ์ ด้านทักษะ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านค่านิยมร่วม และด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงาน ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอภิปรายเหตุผลได้ว่า ในการจัดการตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองมหาสารคามและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดร่วมกันรับผิดชอบ กำกับ ดูแล คุ้มครองผู้บริโภค และให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย ความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการ และประชาชน ผู้ประกอบการค้าจำหน่ายสินค้าที่สดมีคุณภาพ มีการสื่อสารความรู้กับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สวยงาม มีการตรวจสอบมาตรฐานราคาสินค้า ให้ความรู้ด้านความสะอาด มีการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ตามสายงานที่ชัดเจน และผู้ประกอบการ ประกอบการค้าตามความถนัด ความเชี่ยวชาญของตนเอง ในด้าน โครงสร้างของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อาคารและพื้นที่ตลาดสดมีความมั่นคงแข็งแรง ทางเดินมีความกว้างเพียงพอ สะดวก วัสดุที่ใช้ทำแผงขายสินค้าทำความสะอาดง่ายและไม่เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์พาหนะนำโรค แยกห้องสวมขายหึ่งและมีย่านเพียงพอ ตลาดและบริเวณโดยรอบไม่มีน้ำขังและเหม็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2550 : 7-8) พบว่า รูปแบบของบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีการปฏิบัติงานที่มีความยืดหยุ่น และมีผลการดำเนินงานที่ดีที่ปรับให้เหมาะสมกับความต้องการในด้านสถานที่ทำงานและชีวิตครอบครัวของบุคลากรที่มีรูปแบบความแตกต่างกัน ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรซึ่งอาจจะรวมถึงการฝึกอบรมระหว่าง การปฏิบัติงานการหมุนเวียนภาระงาน และการให้คำตอบแทนตามทักษะที่แสดงออก นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้บุคลากรมีรูปแบบการมีส่วนร่วมต่อการกำหนดนโยบาย และการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับแนวคิดของ ชงชัย สันติวงษ์ (2549 : 38) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการตัดสินใจและการกระทำเชิงบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระยะยาวขององค์กร โดยจะเกี่ยวข้องกับการกำหนด การดำเนิน และการประเมินแผนกล

ยุทธศาสตร์ขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิการ (2548 : 24-30) กล่าวว่า ทักษะ คือ ความสามารถขององค์กรรวมทั้งการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ลูกค้ำหรือคู่แข่ง ความสามารถขององค์กรสามารถอธิบายได้ด้วยสิ่งที่องค์กรกระทำ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์หรือวิธีการที่องค์กรใช้ปรับปรุงองค์กรให้ดีขึ้น โดยใช้การแข่งขัน เช่น การเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ การให้คุณค่าที่ดีกว่าแก่ลูกค้ำ สอดคล้องกับแนวคิดของ นรินทร์ แจ่มจำรัส (2550 : 12) กล่าวว่า โครงสร้าง คือ โครงสร้างที่ได้ตั้งขึ้นตามกระบวนการ โดยมีการรับคนให้เข้ามาทำงานร่วมกันในฝ่ายต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นการจัดองค์กรจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องของวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนในการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่องค์กรต้องปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กร ขอบเขตของอำนาจ หน้าที่ กฎ ระเบียบที่บุคลากรจะต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งความสามารถในการปรับเปลี่ยนบทบาทโครงสร้างเนื่องจากองค์กรในปัจจุบันมีขนาดใหญ่ การจัดองค์กรที่ดีจะมีส่วนช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ลดความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่ ช่วยให้บุคลากรได้ทราบขอบเขตของงานและความรับผิดชอบ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2552 : 26-27) กล่าวว่า ค่านิยม คือ หลักการและพฤติกรรมซึ่งนำที่คาดหวังให้องค์กร และบุคลากรปฏิบัติ ซึ่งจะสะท้อนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ค่านิยมจะสนับสนุนและชี้นำการตัดสินใจของบุคลากรทุกคน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับองค์กร ดังนั้น ค่านิยมร่วม เป็นบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกัน โดยสมาชิกขององค์กรซึ่งได้กลายเป็นรากฐานของระบบการบริหาร และวิธีการปฏิบัติของบุคลากรและผู้บริหารหรือผู้นำภายในองค์กร เรียกว่าวัฒนธรรมองค์กร โดยรากฐานของวัฒนธรรมองค์กรก็คือ ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมที่สร้างรากฐานทางปรัชญาเพื่อทิศทางขององค์กร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วความเชื่อจะสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและเป้าหมายของผู้ก่อตั้งหรือผู้บริหารระดับสูง เมื่อบุคลากรกระทำตามค่านิยมเหล่านั้นแล้วองค์กรก็จะมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งตามมา ค่านิยมร่วม ที่มักจะไม่สามารถวัดได้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นแนวความคิดรากฐานของการสร้างธุรกิจขึ้นมา และเป็นทิศทางในอนาคตที่ทีมผู้บริหารระดับสูงต้องการให้เข้าใจไปทั่วทั้งองค์กร

2. การเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค รองลงมาได้แก่ ด้านสุขาภิบาล
 สิ่งแวดล้อม และด้านความปลอดภัย ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอภิปรายเหตุ
 ผลได้ว่า ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มีเครื่องชั่งกลางเพียงพอ มีสถานที่ไว้กล่องแสดงความ
 คิดเห็นรับร้องเรียนปัญหาของผู้ประกอบการค้า มีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ประชาชน ใน
 ตลาดสดมีจุดทดสอบสารปนเปื้อนอาหาร ในด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มีการทำความสะอาด
 สะอาดแฉงและพื้นบริเวณรอบ ๆ แฉงหลังขายเสร็จ มีการจัดการดูแลและควบคุมบริเวณแฉง
 ทางเดินถนน ที่ตั้งรองรับขยะมูลฝอยให้มีความสะอาด มีการคัดขยะมูลฝอยและบ่อดักไขมัน
 ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ในด้านความปลอดภัยมีเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุขของเทศบาลเมืองมหาสารคามแนะนำ ให้ความรู้ ผู้ประกอบการ ประชาชน ใน
 การเลือกซื้ออาหารและความปลอดภัยในอาหาร การปฏิบัติตนของผู้ประกอบการค้าและ
 ผู้ช่วยผู้ประกอบการ ขายสินค้าถูกสุขลักษณะในการปรุง ประกอบ และจำหน่ายอาหาร มีการ
 บำรุงรักษาโครงสร้างต่าง ๆ ภายในตลาดสดให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัยและถูก
 สุขลักษณะ ให้ความปลอดภัยผู้บริโภคโดยการตรวจสอบสารปนเปื้อนที่อยู่ในอาหาร เช่น สาร
 กันบูด สารฟอกขาว สารบอแรกซ์ และสารฟอร์มาลิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ องค์การ
 ตลาดเพื่อเกษตรกร (2556 : เว็บบไซต์) กล่าวว่า การคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจาก
 ซื้อหรือใช้สินค้าหรือบริการ โดยดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้าน โฆษณา ฉลาก สัญญา
 สินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค การดำเนินคดีแทนผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติ
 คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่
 2) พ.ศ.2551 นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการขายตรงและตลาด
 แบบตรง ตาม พ.ร.บ.ขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.2545 และยังสามารถเพิ่ม พ.ร.บ.ความรับผิด
 ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ.2551 และพ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดี
 คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับแนวคิดของ พัฒนา มูลพฤกษ์ (2546 : 271) กล่าวว่า
 ตลาด หมายถึงการดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จัดการเกี่ยวกับอาหารทั้งในเรื่องการ
 ปรับปรุง การบำรุงรักษาและการแก้ไข เพื่อให้อาหารที่บริโภคเข้าไปแล้วมีผลดีต่อสุขภาพ
 อนามัย โดยให้อาหารมีความสะอาดปลอดภัยและน่าบริโภค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 รัชนิดา คำมาและคณะ (2550 : 8-21) พบว่า สุขลักษณะทั่วไปของตลาด โครงสร้างอาคารและ
 หลังคาตลาด สร้างด้วยวัสดุทนไฟ แข็งแรงทนทานและมีความสูงเหมาะสมพื้นและฝาผนัง
 ตลาดทำด้วยวัสดุถาวรแข็งแรง เรียบ ทำความสะอาด ได้ง่าย และภายในตลาดต้องมีการ
 ระบายอากาศอย่างเพียงพอมีน้ำประปาที่สะอาดไว้บริการอย่างเพียงพอ สินค้าประเภทอาหาร

และเครื่องใช้เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้น การจัดการมูลฝอยต้องมีที่รองรับมูลฝอย สาธารณะที่ถูกหลักสุขาภิบาลการจัดการน้ำเสียตลาดและบริเวณโดยรอบต้องไม่มีน้ำขัง การจัดการสิ่งปฏิกูล มีที่รองรับมูลฝอยสาธารณะที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ และทำความสะอาดอยู่เสมอ มีการป้องกัน ควบคุมสัตว์พาหะนำโรค การจัดการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม ห้องส้วมต้องแยกเพศ ชาย-หญิง ออกจากกันเป็นสัดส่วน มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์ และแมลงพาหะนำโรค และสุขวิทยาส่วนบุคคลของผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา คำมาและคณะ (2550 : 8-21) พบว่า ด้านความปลอดภัยอาหาร แผงจำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์การตรวจสอบไม่พบสารปนเปื้อน ฟอร์มาลิน สารกันรา สารบอแรกซ์ สารฟอกขาว ยาฆ่าแมลง และตรวจไม่พบสารเร่งเนื้อแดงในเนื้อหมู มีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเรื่องที่เกี่ยวกับ อาหารปลอดภัย โภชนาการ และ สุขลักษณะของตลาด จัดให้มีเครื่องชั่งกลางที่ได้มาตรฐานไว้บริการผู้บริโภคในตลาดสด อย่างน้อย 1 จุด และติดป้ายบอกไว้ชัดเจน มีการประกันคุณภาพ โดยมีการตรวจติดตาม ประเมินผลของสถานที่ปรุง ประกอบ จำหน่ายอาหาร ที่ได้รับป้ายสัญลักษณ์รับรอง มาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดกับการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ไปทางบวกค่อนข้างสูง ร้อยละ 65.00 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการพยากรณ์การจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดกับการเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีตัวแปร 2 ตัวที่สามารถพยากรณ์การเป็นตลาดสดนำชื่อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในภาพรวมได้ คือด้านค่านิยมร่วม และด้านบุคลากร สามารถอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดได้ ร้อยละ 75.10 มีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 56.40 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ ร้อยละ 55.20 และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.977 สามารถอภิปรายได้ว่า การจัดการ 7's แมคคินซีของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ประกอบการค้า มีค่านิยมร่วมในการจำหน่ายสินค้าราคายุติธรรม สด และสะอาด มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คณะกรรมการในการดำเนินงานกำกับ ดูแล ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้บริโภค และดูแลสิ่งแวดล้อมในตลาดสด ปฏิบัติหน้าที่ตามทักษะความสามารถเฉพาะบุคคล มีกลยุทธ์บริหารงานในรูปคณะกรรมการ มีการตรวจสอบมาตรฐานราคาสินค้าและเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับแนวคิดของ พะยอม วงศ์สารศรี

(2537 : 45) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนักถึง ความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย องค์กรจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2547 : 2) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตรยาพร เสมอใจ (2548 : 18) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง ความสามารถของบุคลากรที่จะทำการกำหนดเป้าหมาย จัดระเบียบ จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร และใช้งานบุคคลอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในชีวิตจริงอาจจะมีการจัดการที่ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ได้ การจัดการจึงเป็นงานสำคัญ ของผู้จัดการทุกคนที่ต้องดำเนินงานด้วยความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ โดยจะต้องประยุกต์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้นประการสำคัญ การจัดการไม่ใช่กิจกรรมที่ผู้บริหารต้องทำเป็นครั้งคราว แต่จะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนา มุลพฤษ (2546 : 271) พบว่า ตลาดคือสถานที่ในการดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จัดการเกี่ยวกับอาหารทั้งในเรื่องการปรับปรุง การบำรุงรักษาและการแก้ไข เพื่อให้อาหารที่บริโภคเข้าไปแล้วมีผลดีต่อสุขภาพอนามัย โดยให้อาหารมีความสะอาดปลอดภัยและน่าบริโภค สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชสุดา อัครโพธิ (2548 : 8) กล่าวว่า ตลาดสดเป็นศูนย์รวม การซื้อขายประเภทอาหารสด อาหารแปรรูปและจำหน่ายสินค้าที่เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมอนามัย (2549 : 19) พบว่า ตลาดสด เป็นแหล่งรวมสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้บริโภค สามารถเข้าไปหาซื้อสินค้าที่ต้องการได้ เช่น สินค้าประเภทอาหารทั้งอาหารปรุงสำเร็จ อาหารกึ่งสำเร็จรูป อาหารสดต่าง ๆ ผักผลไม้ เครื่องปรุงต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีสินค้าอื่น ๆ อีก เช่น ภาชนะ อุปกรณ์ สารเคมีที่ใช้ในครัวเรือน เสื้อผ้า เป็นต้น และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (2535 : เว็บไซต์) กล่าวว่า ตลาด หมายถึงสถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้า ใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภท สัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารที่มีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้วหรือของเสี้ยวง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และความหมายรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าว

เป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด และสามารถนำมาอภิปรายเหตุผลประกอบในแต่ละด้านได้ ดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมร่วม สามารถพยากรณ์การเป็นตลาดสดนำซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคามได้ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคามมีถึงขยะประจำตลาดสด ผู้ประกอบการค้าจำหน่ายสินค้าในราคาที่ยุติธรรม คณะกรรมการบริหารจัดการตลาดสดมีการประชุมประจำเดือนเพื่อแก้ไขปัญหาในตลาดสด เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการค้า ประชาชน มีความเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกัน และสินค้าที่จำหน่ายยังสดและสะอาด

3.2 ด้านรูปแบบ สามารถพยากรณ์การเป็นตลาดสดนำซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคามได้ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการบริหารตลาดสดของเทศบาลเมืองมหาสารคามมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดรับผิดชอบ กำกับดูแล คຸ້ມครองผู้บริ โภค และให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย ความปลอดภัยผู้ประกอบการค้า ประชาชน จำหน่ายสินค้าที่สดมีคุณภาพ มีเจ้าหน้าที่ดูแลสิ่งแวดล้อมในตลาดสด และรับผิดชอบในการดำเนินงานตามสายงานที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการจัดการ 7's แมคคินซีที่มีผลต่อการเป็นตลาดสดนำซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำใช้ประโยชน์สำหรับการเป็นตลาดสดนำซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.1 ตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำบริเวณโดยรอบตลาด และพื้นทางเดิน โดยรอบไม่ให้มีน้ำขังเฉอะแฉะ

1.2 พนักงานที่ดูแลห้องส้วมของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคามควรล้างห้องส้วมบ่อย ๆ เพื่อให้สะอาดไม่ให้มีกลิ่นเหม็น

1.3 เจ้าหน้าที่ของเทศบาลควรมีการตรวจสอบมาตรฐานราคาสินค้าที่วางขายในตลาดสดทุกสัปดาห์เพื่อเป็นการคຸ້ມครองผู้บริ โภค

1.4 ในการบริหารงานของตลาดสดเจ้าหน้าที่ควรมีการวางแผนงานที่ชัดเจนสามารถนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้ทันที

1.5 เจ้าหน้าที่/พนักงาน/ผู้ประกอบการค้า ควรให้ความร่วมมือกันในการบริหารงานของตลาดสดทั้งด้านสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของอาหาร

1.6 ผู้ประกอบการค้าควรจำหน่ายสินค้าที่สด สะอาดและปราศจากสารพิษปนเปื้อน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค และความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นตลาดสดที่น่าซื้อของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษากลยุทธ์การจัดการตลาดเพื่อการแข่งขันทั้งในด้านค่านิยมร่วม รวมถึงด้านรูปแบบของตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY